

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

MACEDONIAN
CIVIC
EDUCATION
CENTER

Interethnic Integration in Education Project

МЕСЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ

на Проектот на УСАИД за меѓуетничка интеграција во образованието

Мај 2014

I. СПРОВЕДЕНИ АКТИВНОСТИ

Компонента 1- Информирање на јавноста и заедниците

- **Спроведување на обука за изработка на мултимедијални интернет содржини во контекст на меѓуетничка интеграција во образованието.** На обуката присуствуваа по двајца ученици и наставници од средни училишта во Врапчиште, Гостивар, Охрид и Центар Жупа. Овие обуки им помагаат на наставниците и учениците да развијат вештини за подготовка на мултимедијални интернет содржини преку кои ќе ги промовираат активностите на нивните училишта. Овие активности се под водство и менторство на уредници и новинари вклучени во проектот.
- **Јавни дебати во рамките на активната „Дебати за интеграција во училиштата“.** Во мешан етнички состав, ученици дебатели од средните училишта „Јосип Броз-Тито“ и „Цветан Димов“ во општина Чаир ги искажаа своите ставови на тема „Формалното образование (не) треба да биде главен носител на меѓуетничка интеграција“. Јавна дебата се одржа и во Струга со учениците од средните училишта „Нико Нестор“ и „Ибрахим Темо“ на тема „Формалното образование како клучен фактор во интеграциите“, каде што младите дебатели ги покажаа нивните вештини за дебатирање.
- **Презентација на завршните продукти од истражувањето на студија на случај** во поликлиниката „Виталино“ од Велес. Ученици од ССОУ „Димитрија Чуповски“ ја презентираа студијата на случај преку промоција на истражувањето и видео запис кој го изготвија за теренските посети на поликлиниката. Тимот од осум млади истражувачи беше составен од двајца претставници од секоја етничка заедница застапена во училиштето.
- **Свечени настани на сечење на лента во СОУ „Ванчо Прке“ од Винаца и ОУ „Ѓорѓи Сугарев“ од Битола.** По повод завршување на процесот на реновирање, општина Винаца и средното училиште „Ванчо Прке“ и општина Битола и основното училиште „Ѓорѓи Сугарев“ беа домаќини на свечени настани на кои присуствуваа високи претставници од Европската команда на Американската војска, претставници од УСАИД, градоначалници, директори, родители, наставници и ученици.
- **Присуство и документирање на заеднички ученички активности.** Во месец мај се спроведоа заеднички ученички активности помеѓу партнер училиштата „Браќа Рамиз Хамид“ од Шуто Оризари и „7 Марси“ од Чаир, меѓу централното и подрачното основно училиште „Александар Урдаревски“ од Чучер Сандево, како и заеднички спортски активности во ОУ „Алија Авдовиќ“ од Студеничани. Видео приказни и стории од овие настани се објавени на веб страницата на ПМИО.
- **Организирање на три форум театар дебати во Скопје.** Во текот на мај, користејќи ги техниките на форум театар, се организираа дебати со членовите на тимовите за училишна интеграција од средните и основните училишта од повеќе општини.

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

MACEDONIAN
CIVIC
EDUCATION
CENTER

Interethnic Integration in Education Project

- **Редовно информирање на институциите, општините и училиштата за активностите.** Дел од активностите во текот на месец мај опфатија и редовно ажурирање на информациите и објавување на новости и приказни за текот на активностите преку веб-страница на проектот www.pmio.mk. Второто издание на Медиумскиот информатор за ПМИО е подготвен и споделен со сите медиуми во Македонија.

Компонента 2 – Градење на капацитетите на училишното раководство и наставниците

- **Трета менторска средба за училиштата од Фаза 2.** Во текот на месецот се продолжи со менторските средби за поддршка на тимовите за училишна интеграција. Главната цел на менторските средби беше рефлексија на реализираните заеднички активности и давање повратни информации за подобрување на групната работа во текот на заедничките активности која овозможува поголема соработка и интеракција меѓу учениците од различни етнички заедници.
- **Подготовка на прва менторска средба со училишта од Фаза 3.** Направена е подготовка за спроведување на заеднички менторски средби со 182 училишта од Фаза 3 на училиштата поделени во 30 групи училишта. Целта на менторските средби е обезбедување стручна поддршка на тимовите за училишна интеграција за спроведување на обуките за дисеминација на училишно ниво.
- **Промотивни настани на заеднички активности на училиштата од Фаза 2.** Посетени се промотивни настани меѓу партнер училишта на кои се презентирани заеднички активности на соработка меѓу наставниците на професионален план и заеднички активности помеѓу ученици од различни етнички заедници – приредби со музички и фолклорни точки, изложби на проекти од работата на секциите, игри без граници и др.
- **Менторска средба со претставници на стручни служби, Училишни одбори и општински одговорни лица за образование од училиштата од Пилот и Фаза 2.** Во текот на месецот се продолжи со менторските средби за наведените претставници распоредени во 15 групи. Целта на овие менторски средби беше да се добие повратна информација од училиштата за статусот на реализација на МИО активностите, како и обезбедување стручна поддршка во натамошното спроведување на овие активности.
- **Реализирани заеднички спортски и забавни активности со учениците и наставниците во девет основни училишта.**
- **Учество на Регионалната конференција за образование за мир на универзитетско ниво,** каде што се одржа и работна средба со присутните професори од наставничките факултети за договарање на наредните ПМИО активности.
- **Работна средба со професорите од наставничките факултети** за начините и содржините за вградување на концептот на МИО во одделните предметни содржини и утврдување на насоките за изготвување на структурата и содржината на Прирачникот за МИО за наставничките факултети.

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

MACEDONIAN
CIVIC
EDUCATION
CENTER

Interethnic Integration in Education Project

Компонента 3 – Модел училишта

- **Средби за поддршка.** Една средба за поддршка е реализирана на почетокот од месецот, а во други две училишта беа завршени средбите за поддршка со тимот на ПМИО. Фокусот на овие средби беше иницијално планирање на завршните промотивни настани во модел училиштата со давање инструкции како да се подготвуваат продуктите што произлегуваат од проектните активности за презентација пред пошироката јавност (родители, наставници, претставници на локална власт и претставници на образовни институции).
- **Настава во природа.** Во текот на месецот, сите основни модел училишта организираа настава во природа. Основните училишта од Куманово организираа тродневна настава во природа во Струга на која учествуваа околу 100 ученици, додека пак основните училишта од Охрид и Кичево организираа четиридневна настава во природа на Пелистер во Битола на која учествуваа околу 70 ученици од секое училиште. На наставата во природа дел од часовите се одржаа заедно за учениците што учат на различни наставни јазици, а сите воннаставни активности се одржаа со заедничко учество на ученици од сите наставни јазици.
- **Екскурзии во модел училиштата.** Средното градежно училиште од Скопје организираше едnodневна екскурзија во Охрид, на 10-ти мај. Учениците учествуваа во обидот да се сруши Гинисовиот рекорд за најдолго оро. Патувањето по тој повод беше искористено и за разгледување на Охрид. Околу 150 ученици од сите етнички заедници учествуваа во екскурзијата.
- **Родителски иницијативи.** Во изминатиот месец група родители од двете партнер модел училишта од Куманово организираа посета на црква и џамија во која учествуваа родители и ученици. Во средното економско училиште во Гостивар во организација на родителите беа реализирани четири домашни посети, по една во домот од претставници од секоја заедница. Учениците од сите заедници како гости беа послужувани на типични начини својствени за групите домаќини.
- **Обука за родители за подигање на свесноста за потребата од учење на јазикот на соседите.** Дводневна обука беше одржана на 18-19 мај. Учесници беа 6-7 родители од сите основни модел училишта. Обуката имаше за цел да овозможи спознавање на различни стратегии за изучување на јазикот на „соседот“ како и спознавање на бариерите кои оневозможуваат по активен пристап кон прашањето на изучувањето на јазиците.
- **Олимпијада на знаење.** Неколку наставници по англиски јазик од основното училиште Братство-Единство од Охрид што предаваат на ученици од различни наставни јазици организираа Олимпијада на знаење, во која учествуваа ученици распоредени во четири екипи, сите со мешан состав.
- **Промотивни настани во модел училиштата.** Три промотивни настани беа одржани во текот на месецот. На 16-ти мај двете партнер училишта од Куманово ги промовираа своите активности и продукти на настан во кој на саемски начин, со штандови, различните групи ги претставија своите активности, продукти и ефекти. Основните училишта од Кичево и Охрид ги промовираа своите активности на 23 мај, во Домот на култура во Охрид преку прикажување на мултимедијални содржини од сите преземени активности во училиштата во рамки на ПМИО. Средните модел училишта ги промовираа своите активности на 26 мај во средното економско училиште во Гостивар. На сите настани имаше настапи на интегрирани тимови со одредени културно забавни точки. На настаните присуствуваа голем број на наставници, ученици, родители како и претставници на локални образовни институции и претставници на локална власт.

Interethnic Integration in Education Project

Компонента 4 – Стимул за училиштата

- **Обуки за ТРУ за одржување на училиштата – прв дел.** Обуки за одржување на училиштата – прв дел, се одржаа во следните четири училишта од Фаза 3:
 - СОУ „Богданци“, општина Богданци
 - ОУ „Братство Единство“, општина Охрид
 - ОУ „Ристе Ристевски“, општина Дебар и
 - ОУ „Санде Штерјоски“, општина Кичево.Фокусот на обуките беше на идентификување на потребите за реновирање, дефинирање на приоритетите и подготовка на апликација и буџет за реновирање. На овие обуки присуствуваа 31 лице, претставници од тимовите за реновирање на училиштата. Со ова сите 13 училишта вклучени во активностите на компонента 4 за 2014 година го поминаа овој дел од обуките.
- **Доставување на апликации за реновирање.** По организирањето на обуките за одржување на училиштата – прв дел, на училиштата им беа доставени документите кои треба да ги пополнат за да аплицираат за приоритетниот проект за реновирање. Единаесет училишта доставија свои апликации за реновирање.
- **Обуки за ТРУ за одржување на училиштата – втор дел.** Обуки за одржување на училиштата – втор дел, се одржаа во следните три училишта од Фаза 3:
 - ОУ „Братство Единство“, општина Охрид
 - ОУ „Ристе Ристевски“, општина Дебар и
 - ОУ „Санде Штерјоски“, општина Кичево.Фокусот на обуките беше на подготовка на годишни планови и буџети за одржување на училиштето и собирање на дополнителни средства. На овие обуки присуствуваа 19 лица, претставници од тимовите за реновирање на училиштата.
- **Месечни посети за следење на работата на училиштата од Фаза 2 за одржување на училишните објекти.** По завршените обуки за одржување на училишните објекти, со цел следење на примената на стекнатото знаење, во сите 11 училишта реновирани во 2013 година се организираа месечни посети за следење на активностите на училиштето (секретари, хаусмајстор и технички персонал) во однос на одржувањето.
- **Учество на општините и училиштата во процесот на реновирање.** Тековно се одвива процесот на документирање на учеството на општините и училиштата во активностите за реновирање кое треба да го задоволи потребниот минимум од 10% учество.

Мониторинг и евалуација

- **Мониторинг активности.** Мониторинг на активностите на училиштата во рамки на компонента 2 од Фаза 2 е во тек. Мониторинг чек листи за активностите од модел училиштата за овој период се финализирани.
- **Активности за евалуација.** Прашалникот за евалуација на ефектите на ПМИО активностите на претставници од СИТ и Советот на родители беше зададен. Поединечните извештаи за фокус групи со ученици се подготвени.
- **Фаза 2 на електронското истражување.** Македонската верзија на електронската апликација за електронско истражување е тестирана од страна на тимот на ПМИО.
- **Соработка со МОН.** Беше реализирана работна тродневна средба со претставници од високо образовни институции поврзано со мониторингот и евалуацијата на активностите за интегрирано образование во рамките на МОН.

Interethnic Integration in Education Project

II. ПРЕТСТОЈНИ АКТИВНОСТИ ЗА СЛЕДНИОТ МЕСЕЦ

Компонента 1 – Информирање на јавноста и заедниците

- Свечено сечење лента во ОУ „Никола Карев“ од Кочани.
- Состанок на тимот кој ќе работи на едукативниот документарец “7x7” во соработка со Македонски институт за медиуми и Македонска Радио Телевизија.
- Остварување на неформални средби со уредници и новинари.
- Редовно ажурирање на информациите и објавување на новости и приказни за текот на активностите преку веб-страница на проектот www.pmio.mk.

Компонента 2 – Градење на капацитетите на училишното раководство и наставниците

- Реализација на прва менторска средба со училишта од Фаза 3.
- Реализација на четврта менторска средба со училишта од Фаза 2.
- Реализација на едnodневна МИО обука наменета за одговорните лица за образование во 41 општини од Фаза 3.
- Реализација на МИО обуки за претставниците од стручните служби и Училишните одбори за сите училишта од Фаза 3.
- Заеднички спортски и забавни активности за ученици од ОУ „Врапчиште“ – Врапчиште.
- Поддршка на професорите од наставничките факултети во вградувањето на коцептот за МИО во предметните содржини и во изготвувањето на Прирачникот за МИО на наставничките факултети.

Компонента 3 – Модел училишта

- Реализирање на самоевалуација на партнер модел училиштата.
- Консултативна средба со партнер организациите и советниците од БРО одговорни за следење на активностите во модел училиштата.
- Организирање на три меѓу училишни работни средби за планирање, координација и развивање на акциони планови.

Компонента 4 – Стимул за училиштата

- Организирање на обуки за ТРУ за одржување на училиштата – втор дел. Во преостанатите 10 училишта од Фаза 3 ќе се организира вториот дел од обуката за ТРУ за одржување на училиштата. Со тоа сите 13 ТРУ од училишта од Фаза 3 ќе бидат опфатени со обуките за одржување на училиштата.
- Апликации за реновирање. Две училишта ќе достават свои апликации за реновирање, со тоа сите 13 училишта од фаза 3 ќе завршат со процесот на подготовка и доставување на апликациите за реновирање.
- Месечни состаноци за следење на активностите за одржување. Организирање на месечни состаноци во 11 училишта од Фаза 2 за следење на работата за одржување на училиштата.
- Меморандуми за соработка. Потпишување на меморандуми за соработка со училиштата и општините од Фаза 3 за активностите за реновирање.
- Тендери за избор на најповолни изведувачи. Распишување на јавни тендери за избор на најповолни изведувачи на активностите за реновирање на училиштата.

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

**MACEDONIAN
CIVIC
EDUCATION
CENTER**

Interethnic Integration in Education Project

Мониторинг и евалуација

- Мониторинг на активностите реализирани по компоненти.
- Реализирање на електронското истражување.
- Подготовка на прашалници за евалуација на активностите на проектот.
- Финализирање на евалуацијата на ефектите од ПМИО активностите во примерокот на училишта вклучени во Фаза 2 и 3.